मा.लोकप्रतिनिंधीनी सुचिवलेल्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द वस्तीचा विकास करणे (पूर्वीचे नांव दलित वस्ती सुधार योजना) या योजनेसाठी उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या अतिरिक्त निधीतुन घ्यावयाच्या कामांबाबत

### महाराष्ट्र शासन

## सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः दवसु-२०१३/ प्र.क्र. १७९/ भाग-३/ अजाक-१

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२ तारीख: २२ जानेवारी,२०१४

#### वाचा —

- 9) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०११/ प्र.क्र. ४४२/ अजाक, दि. ५/१२/२०११
- २) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०११/ प्र.क्र. ४४२/ अजाक-१, दि. ३९/१२/२०११
- 3) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०११/ प्र.क्र. ४४२/ अजाक-१, दि. २/७/२०१२
- ४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०११/ प्र.क्र. ४४२/ अजाक-१, दि. २०/१२/२०११
- ५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०११/ प्र.क्र. ४२४/ अजाक-१, दि. २४/१०/२०११
- ६) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०१३/ प्र.क्र. १९३/ अजाक-१, दि. १०/९/२०१३
- ७) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक-दवसु-२०१३/ प्र.क्र. १३२/ अजाक-१, दि. २/११/२०१३
- ८) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक-विकास-२०१३/ प्र.क्र. १५४/योजना-६, दि.१/११/२०१३
- ९) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक-विकास-२०१३/ प्र.क्र. २३६/योजना-६, दि.३१/१२/२०१३

#### <u>प्रस्तावना —</u>

अनुसूचित जातीच्या समाताच्या जातीचे लोक समुहाने गांवाच्या परिसिमेत वास्तव्य करुन रहातात. तसेच अनुसूचित जातीपैकी उपजाती व जातीनिहाय घरे वेगवेगळया समुहोन वास्तव्य करुन रहातात. अशाप्रकारे वास्तव करुन असलेल्या सर्व जाती /उपजातींच्या समुहास दलित वस्ती असे संबोधण्यात येते. या वस्त्यांमध्ये मुलभूत सोयी-सुविधा पुरवून तेथील लोकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी सन १९७४ पासून दलित वस्ती सुधार योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. सदर योजनेतंर्गत दलित वस्त्यांमध्ये अंतर्गत रस्ते, नाली बांधणे, पाणी पुरवठा, पाण्याचा हौद, समाज मंदिर, रस्त्यावरील विद्युत पुरवठा, शौचालय इत्यादी गरजा विचारात घेवून विकास कामांना मंजूरी देवून निधी वाटप करण्यात येतो. अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकांच्या वस्तींचा विकास करणे (ग्रामिण) (पूर्वीचे नांव दलित वस्ती सुधार योजना) या योजनेसाठी सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात रु. ४३९४८.०३ लाख एवढी अर्थसंकल्पीय तरतुद मंजूर करण्यात आली आहे. सदर तरतुद संदर्भाधीन क्रमांक ६ वरील शासन निर्णयान्वये जिल्हा परिषदांना वितरीत करण्यात आली आहे. २. तरतुदींव्यतिरिक्त सदर योजनेसाठी रु. ३००००.०० लाख एवढी अतिरिक्त तरतुद माहे जुलै,२०१३ च्या विधी मंडळ अधिवेशनात पुरवणी मागणद्वारे उपलब्ध करुन घेण्यात आली आहे. सदर निधीतुन मा.लोकप्रतिनिधींनी दलित वस्त्यांमधील सूचविलेली कामे ग्रामविकास व जलसंधारण विभागाच्या धतीवर सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करुन घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरुन शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे.

# शासन निर्णय—

मा.लोकप्रनिधिंनी सुचिवलेल्या ग्रामिण भागातील दलित वस्त्यांमध्ये अंतर्गत रस्ते, नाली बांधणे, पाणी पुरवठा, पाण्याचा हौद, समाज मंदिर, रस्त्यावरील विद्युत पुरवठा, शौचालय इत्यादी कामे सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून विहित कार्यपध्दतीनुसार करुन घेण्यास शासन मंजूरी देत आहे. या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी —

- 9. मा.लोकप्रतिनिधींनी सूचिवलेल्या कामाचे मागणीपत्र / प्रस्ताव शासन स्तरावर स्विकारण्यात येतील व त्याप्रमाणे शासन स्तरावरुन कामनिहाय निधीचे वाटप करण्यात येईल.
- २. सदर योजनेतंर्गत वाचा येथील दिनांक ५/१२/२०११ मधील नमूद केलेली कामे विचारात घेण्यात येतील.
- 3. शासन स्तरावर मा.लोकप्रतिनिधीकडून प्राप्त झालेले मागणीपत्र / प्रस्ताव या सर्वांचा विचार करण्यात येवून, कामांच्या निकडीनुसार तसेच निधीच्या उपलब्धतेनुसार

- मा.लाकप्रतिनिधींनी सूचिवलेल्या कामांसाठी निधी मंजूर करण्याचा निर्णय शासन स्तरावरुन घेण्यात येईल.
- 8. सदर कामासाठी देण्यात येणारा निधी हा मंजूर कामांचा यादीसह अधिक्षक अभियंता, सार्वजिनक बांधकाम मंडळ यांचेकडे उपलब्ध करुन देण्यात येईल. सार्वजिनक बांधकाम विभागाच्या प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार मंजूर कामांच्याबाबतीत आवश्यकतेप्रमाणे प्रशासकीय व तांत्रिक मंजूरी, निविदा काढणे, स्विकारणे इत्यादीबाबतची कार्यवाही सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून करुन घेण्याची जबाबादारी संबंधीत अधिक्षक अभियंत्यांची राहील.
- ५. शासन स्तरावरुन मंजूर झालेल्या कामांमध्ये अपवादात्मक परिस्थितीत बदल करावयाचे झाल्यास त्याचे अधिकार अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना रहातील.
- ६. या कामांची गुणवत्ता तपासणी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या प्रचलित नियमानुसार करुन विहित पध्दतीनुसार देयके अदा करण्यात यावी.
- ७. अतिरिक्त निधीमधुन मंजूर करण्यात आलेली सर्व कामे मुदतीमध्येच पूर्ण होतील त्यादृष्टीने अधिक्षक अभियंता, सार्वजिनक बांधकाम मंडळ यांनी नियंत्रण ठेवावे. सदर कामे पूर्ण झाल्यानंतर त्यासबंधीचे अंदाजपत्रके, प्रशासकीय मान्यता व तांत्रिक मान्यतेचे आदेश, पूर्णत्वाचे दाखले, उपयोगिता प्रमाणपत्रे, काम करणाऱ्या कंत्राटदाराचे नांवे, देयके अदा केल्याची कागदपत्रे, कामांवर देखरेख करणाऱ्या अधिकारी / कर्मचाऱ्याचे नांव इत्यादी तपिशल सार्वजिनक बांधकाम विभागाच्या संबंधित अधिकाऱ्यांने संबंधित पंचायत समितीचे गटविकास अधिकारी यांचेकडे सुपूर्व करावेत. गटविकास अधिकाऱ्याने सर्व कागदपत्र व्यवस्थित व परिपूर्ण मिळाल्याची खात्री करुन आवश्यक ती पोच द्यावी. या अभिलेख्यामधील उपयोगिता प्रमाणपत्रे आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांना सादर करण्याची जबाबदारी प्रचलित पध्दतीप्रमाणे जिल्हा परिषदेच्या अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची राहील.
- ८. अतिरिक्त निधीतुन कार्यान्वित करण्यात येत असलेल्या किंवा पूर्ण झालेल्या कामाबद्दल उपस्थित होणारे मुद्दे किंवा इतर तक्रारींबद्दल आवश्यक ती कार्यवाही सार्वजनिक बांधकाम विभागाने करावी.

शासन स्तरावरुन कामनिहाय मंजूर केला जाणारा निधी आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी संबंधित अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ यांना खालील लेखाशिर्षातुन उपलब्ध करुन द्यावा.

मागणी क्रमांक-एन-३, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१ अनुसूचित जातींचे कल्याण, ८०० इतर खर्च, (०६) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, (०६) (०२) महाराष्ट्र राज्य जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ च्या कलम १८७ अन्वये जिल्हा परिषदांना अनुदाने, दलित वस्त्यांची सुधारणा (२२२५ ३०५५), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेत्तर)"

वरील लेखाशिर्षातून अनुसूचित जाती व नवबौध्द वस्तीचा विकास करणे (पूर्वीचे नांव दिलत वस्ती सुधार योजना) या योजनेसाठीचा मंजूर निधी आहरीत करण्याकरिता अधिक्षक अभियंता, सार्वजिनक बांधकाम मंडळ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे. आवश्यकतेप्रमाणे त्यांना आपल्या नियंत्रणाखालील सक्षम अधिकाऱ्यांना आहरण व संवितरणाचे अधिकार प्रदान करता येतील. तसेच आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व वित्त विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०१२२१७१९५६३९२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गो. ग. आल्हाट)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २. मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ३. मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ४. मा.मंत्री (सर्व), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ५. मा.राज्यमंत्री (सर्व), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६. मा.अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)

- ७. मा.विधानसभा/ विधान परिषद सदस्य (सर्व), विधान मंडळ, मुंबई
- ८. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ९. मा.अतिरिक्त मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव,सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०.सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (बांधकाम/रस्ते), मंत्रालय, मुंबई
- ११.विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १२.आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर
- १४.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १५.सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग
- १६.अधिक्षक अभियंता (सर्व), सार्वजनिक बांधकाम मंडळ
- १७.मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १८. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
- १९.उप मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, नागपूर, अमरावती
- २०.सह आयुक्त, समाज कल्याण (अनुसूचित जाती उपयोजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २१.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- २२.सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग
- २३.सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण
- २४.सर्व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद
- २५.मा.मंत्री, सामाजिक न्याय खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २६.मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २७.मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- २८. सर्व सह सचिव/उप सचिव/ कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प/ विघयो), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २९.निवड नस्ती (अजाक-१)